

Alla vill och kan skapa
en bra arbetsmiljö

Riskfaktorer för arbetsolycka

- bakomliggande faktorerers inverkan på
individens olycksrisk

Seminarium
2014-09-16

Annette Nylund, analytiker
Amanda Waleh-Åström, statistiker

Värsta scenariet

När de högsta riskerna
för alla åtta faktorer
sammanfaller ökar
risken för arbetsolycka
med drygt 25 gånger...

Åtta orsaksfaktorer i modellen

- Yrke
- Arbetsställets storlek
- Bransch
- Utbildning
- Utländsk/svensk bakgrund
- Ägarkontroll
- Ålder
- Kön

Upplägg av föredrag

- *Utveckling av Statistisk Analys, USA*
- *Rapport: Riskfaktorer för arbetsolycka*
- *Slutsatser, så här långt...*

Utveckling av Statistisk Analys, USA

Fyra teman

Det goda arbetet

Risk

Exempel på studier:

- Individens olycksrisk
- Arbetsställets olycksrisk
- Bredda riskmättet med Nollolyckor...

Utvärdering & effekt

Metod & analysverktyg

Argument

- Utveckla analysförmågan; förstå, beskriva arbetsmiljö med hjälp av statistisk analys
- Underlag till styr- och prioriteringsinstrument
- **Långsiktig arbetsskadetrend**
 - färre arbetsolyckor med sjukfrånvaro (AO) & sjukdom (AS)
 - ökning av nollolyckor (NO), olyckor utan sjukfrånvaro
- Orsak: **strukturomvandling**, lyfter fram yrke...

Strukturuomvandling, ex

- *Färre* i industriverksamhet
- *Fler* kvinnor i arbetslivet i vård och skola
- *Nya* yrken tillkommer
- *Fler* småorganisationer
- *Fler* utländska företag i Sverige
- *Fler* sysselsatta med utländsk bakgrund
- ...

Syfte

- Identifiera skillnader i risk med statistisk analys
- Första riskanalys, ett utvecklingsprojekt, ambition att presentera resultat och utvecklingstankar
 - *Första riskmått = arbetsolycka med sjukfrånvaro (AO)*
 - *8 bakomliggande orsaksfaktorer kopplade till individ och arbetsställe*

Rapport

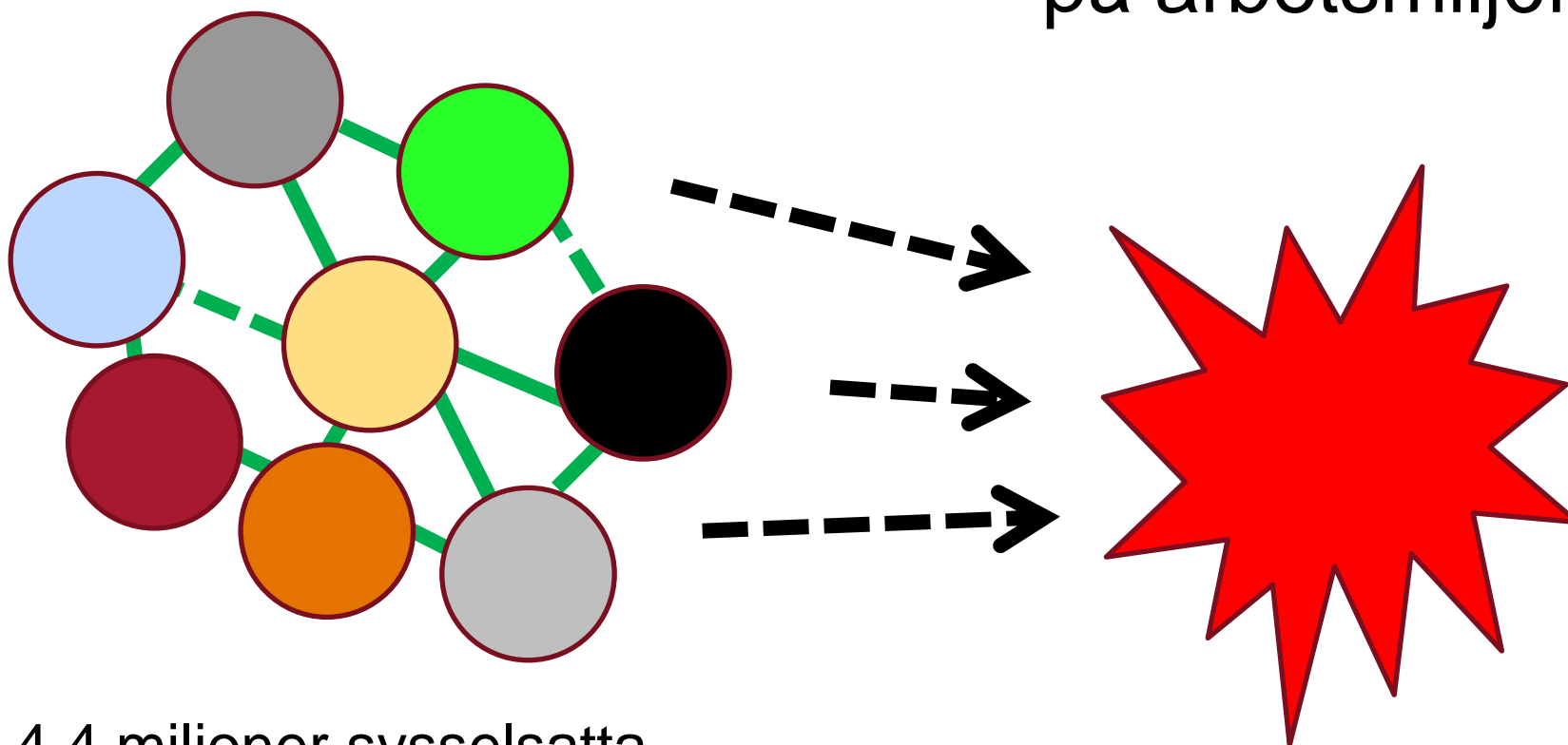
Analys av åtta bakomliggande faktorer, givet modell

- Deras relevans för arbetsmiljörisk
- Respektive faktors bidrag till risk
- År 2010, jämför med 2003
- Jämförelse med **relativ frekvens**,
andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i olika yrken och branscher per sysselsatt
- Diskussion om första analysmodell
- Slutsatser

Analysmodell

Åtta bakgrundsfaktorer

Ambition brett mått
på arbetsmiljörisk

4,4 miljoner sysselsatta

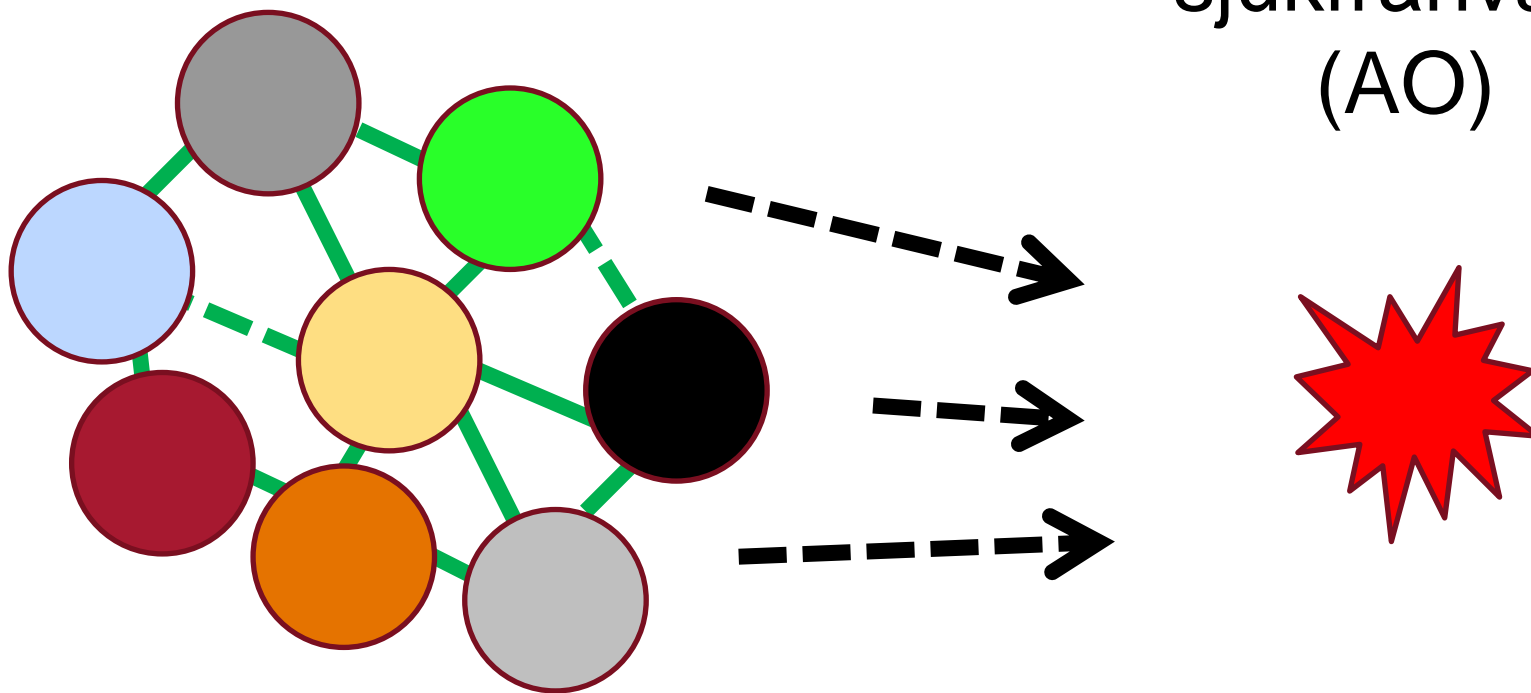
Arbetsmiljörisk 2010

Anmälda arbets-skador	Antal	Andel %	Saknad koppling till arbetsställe %
Arbetsolycka med sjukfrånvaro, AO	29 866	28	3,1
Arbetssjukdom, AS	9 158	8	2,7
Nollolyckor, NO	54 813	51	49,5

Analysmodell

Åtta bakgrundsfaktorer

Arbetsolycka med
sjukfrånvaro
(AO)

4,4 miljoner sysselsatta

Resultat från analysmodell 2010

- **Yrke (27)** **12 ggr riskodds, i värsta yrket**
- **Storlek, arbetsställe** **5 ggr riskodds, största arbetsställena**
- **Bransch (21)** **5 ggr riskodds, värsta branschen**
- **Utbildning** **3 ggr riskodds, lägsta utbildningarna**
- **Bakgrund** **1,4 ggr riskodds, utländsk bakgrund**
- **Ägarkontroll** **1,6 ggr kommun o 1,7 ggr stat, jmf företag utan koncern**
- **Ålder** **2 % riskökning *varje år* (tot. ca. 15 %)**
- **Man jmf kvinna** **5 % högre risk högre för män, liten skillnad**

Resultat 2010 jmf 2003

- Yrke (27) 12 ggr riskodds, i värsta yrket
- Storlek, arbetsställe 5 ggr riskodds, största arbetsställena
risk i stora **ökat**, från ca 3 ggr riskodds år 2003
- Bransch (21) 5 ggr riskodds, värsta branschen
- Utbildning 3 ggr riskodds, lägsta utbildningarna
- Bakgrund 1,4 ggr riskodds, utländsk bakgrund
- Ägarkontroll 1,6 ggr kommun o 1,7 ggr stat, jmf företag utan koncern
Landsting **minskat**, störst år 2003
- Ålder 2 % riskökning *varje år* (tot. ca. 15 %)
risk **ökat**, ingen effekt år 2003
- Man jmf kvinna 5 % högre risk högre för män, liten skillnad
risk **minskat**, ca 20 % högre för män år 2003

YRKE 2010, riskodds ranking

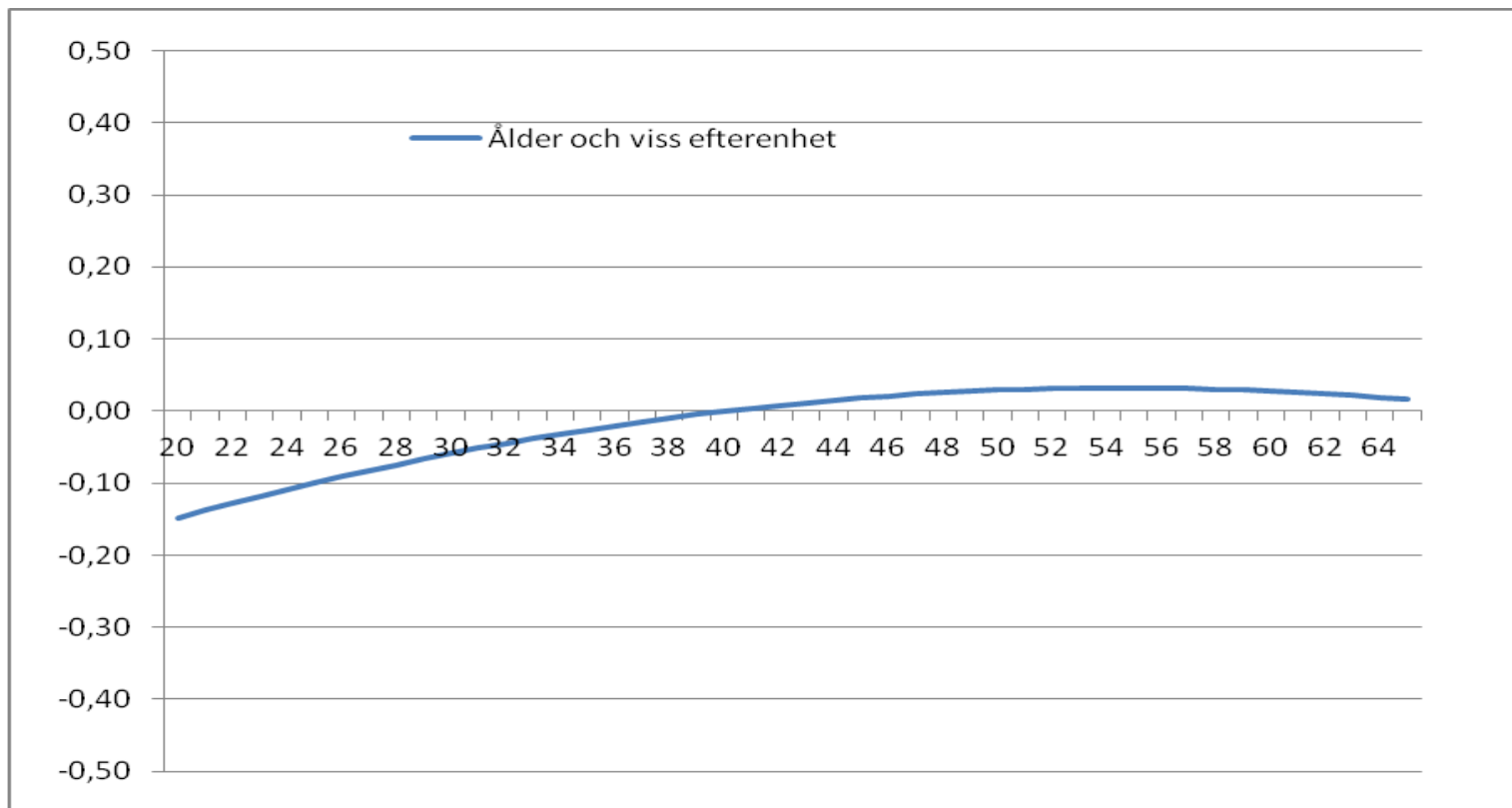
1. Arbete inom lantbruk m.m. utan krav på särskild yrkesutbildning (92)
2. Annat hantverksarbete (74) (ökad risk jmf 2003)
3. Metallhantverk, reparatörsarb m.m. (72)
4. Processoperatörsarbete (81)
5. Gruv-, bygg- och anläggningsarb (71)
6. Maskinoperatör och monteringsarb (82)
7. Annat arbete utan krav på särskild yrkesutbildning (93)

BRANSCH 2010, riskodds ranking

1. Transport och magasinerings (H)
2. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (E)
3. Kapitalintensiv tillverkningsindustri (C3)
4. Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring (O)
5. Utvinning av mineral (B)
6. Jordbruk, skog fiske (A)
7. Byggverksamhet (F)

Individens risk ökar med cirka 2 procent per år och avtar efter 55+ ålder, 2010

Risk-
ökning

Ålder

Resultat från analysmodell 2010

1	Yrke (27)	12 ggr riskodds, i värsta yrket
2	Storlek, arbetsställe	5 ggr riskodds, största arbetsställena
3	Bransch (21)	5 ggr riskodds, värsta branschen
4	Utbildning	3 ggr riskodds, lägsta utbildningarna
5	Bakgrund	1,4 ggr riskodds, utländsk bakgrund
6	Ägarkontroll	1,6 ggr kommun o 1,7 ggr stat, jmf företag utan koncern
7	Ålder	2 % riskökning <i>varje år</i> (tot. ca. 15 %)
8	Man jmf kvinna	5 % högre risk högre för män, liten skillnad

Yrke 2010 – jämförelse

Riskodds, ranking	Relativ frekvens AO, andel
1. Arbete inom lantbruk m.m. utan krav på särskild yrkesutbildning (92)	1. Militära yrken (01)
2. Annat hantverksarbete (74)	2. Processoperatörsarbete (81)
3. Metallhantverk, reparatörsarb m.m. (72)	3. Metallhantverk, reparatörsarb m.m. (72)
4. Processoperatörsarbete (81)	4. Maskinoperatör och monteringsarb (82)
5. Gruv-, bygg- och anläggningsarb (71)	5. Transport, maskinförararbete (83)
6. Maskinoperatör och monteringsarb (82)	6. Gruv-, bygg- och anläggningsarb (71)
7. Annat arbete utan krav på särskild yrkesutbildning (93)	7. Annat hantverksarbete (74)

Bransch 2010 – jämförelse

Riskodds, ranking	Relativ frekvens AO, andel
1. Transport och magasinering (H)	1. Kapitalintensiv tillverkningsindustri (C3)
2. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (E)	2. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering (E)
3. Kapitalintensiv tillverkningsindustri (C3)	3. Utvinning av mineral (B)
4. Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring (O)	4. Transport och magasinering (H)
5. Utvinning av mineral (B)	5. Arbetskraftsintensiv tillverkningsindustri (C1)
6. Jordbruk, skog fiske (A)	6. Byggverksamhet (F)
7. Byggverksamhet (F)	7. Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring (O)

Syfte ↔ Slutsatser

- ✓ Utveckla analysförmågan; förstå, beskriva arbetsmiljö
- ✓ Identifiera skillnader i risk med statistisk analys
- ✓ Första riskanalys, ett utvecklingsprojekt, ambition att presentera resultat och utvecklingstankar
- ✓ *1:a riskmått = arbetsolycka med sjukfrånvaro (AO)*
- ✓ *8 bakomliggande orsaksfaktorer kopplade till individ och arbetsställe (struktururomvandling)*
- ✓ Underlag för styr- och prioriteringsinstrument

Åtta orsaksfaktorer i modellen

1. Yrke
2. Arbetsställets storlek
3. Bransch
4. Utbildning
5. Utländsk/svensk bakgrund
6. Ägarkontroll
7. Ålder
8. Kön

Värsta scenariet

När de högsta riskerna
för alla åtta faktorer
sammanfaller ökar
risken för arbetsolycka
med drygt **25 gånger...**

Tack!